

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3207/2023. (V. 5.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.I.20.942/2022/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A társasház indítványozó jogi képviselője (dr. Bátorfi Attila ügyvéd) útján terjesztett elő alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján, amelyben kérte a Kúria Pfv.I.20.942/2022/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését. Az indítvány szerint a végzés sérti az indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes és nyilvános bírósági tárgyaláshoz való jogát.
- [2] Az indítványozó mint felperes keresetének a Budai Központi Kerületi Bíróság az ismételten megismételt eljárásban részben helyt adott, majd a fellebbezés folytán eljáró Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és az alperes marasztalását leszállította.
- [3] A Kúria mint felülvizsgálati bíróság a Pfv.I.20.942/2022/2. számú végzésével az indítványozónak a jogerős ítélet ellen papír alapon benyújtott felülvizsgálati kérelmét hivatalból elutasította. A Kúria indokolása szerint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 394/B. § (1) bekezdése értelmében a fél, vagy képviselője a beadványt elektronikusan is benyújthatja, a (2) bekezdés szerint az elektronikus út választása esetén az eljárás folyamán a félnek, vagy képviselőjének a bírósággal a kapcsolatot elektronikus úton kell tartania, a beadványt elektronikus úton történő benyújtását az elektronikus út vállalásának kell tekinteni.
- [4] A Kúria hivatkozott a régi Pp. 394/I. § (1) bekezdés a) pontjára is, mely szerint, ha az elektronikus úton kapcsolatot tartó a beadványát nem elektronikus úton terjeszti elő, amennyiben a régi Pp. másként nem rendelkezik a bíróság a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül elutasítja.
- [5] A Kúria megállapítása szerint az indítványozó jogi képviselője útján 2021. június 3-án elektronikus úton beadványt nyújtott be, amelyet az ismertett szabályok szerint az elektronikus út vállalásának kell tekinteni, így a jogerős ítéletet is elektronikus úton kézbesítették az indítványozó jogi képviselője részére 2022. május 16-án. Az indítványozó felülvizsgálati kérelmét 2022. június 23-án papír alapon terjesztette elő, a felülvizsgálati kérelem benyújtására nyitvaálló határidőn belül elektronikus úton nem terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, mindezekre figyelemmel a Kúria a felülvizsgálati kérelmet a régi Pp. 270. § (1) bekezdése értelmében alkalmazandó 394/I. § (1) bekezdés a) pontja alapján hivatalból elutasította.
- [6] 2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes és nyilvános bírósági tárgyaláshoz való joga sérelmére hivatkozva kérte a Kúria támadott végzésének megsemmisítését.
- [7] Az alkotmányjogi panaszban rögzítette, hogy a jogerős ítéletet elektronikusan 2022. május 16-án, postai úton 2022. május 20-án vették át, a felülvizsgálati kérelmet az elsőfokú bíróságnál személyesen, 2022. június 23-án, a rendelkezésre álló határidő 38. napján terjesztették elő. Az alkotmányjogi panaszhoz másolatban mellékelt 25-I. sorszámú bírói utasítás szerint az elsőfokú bíróság 2022. június 27-én értesítette a Fővárosi Törvényszéket a felülvizsgálati kérelem megküldésével, míg az elsőfokú bíróság – az indítványozó által ugyancsak mellékelt 35. sorszámú bírói utasítás szerint – 2022. augusztus 24-én küldte meg a Kúria részére a felülvizsgálati kérelmet. Az indítványozó rögzítette, hogy a 60. nap 2022. július 15. napja volt (az ítélezési szünet első napja), így a határidő utolsó napja számára 2022. augusztus 22-e volt, melynek okán tájékoztató végzés kibocsátása esetén megfelelő idő állt volna rendelkezésre, és biztosítható lett volna a felülvizsgálati kérelem elektronikus úton, határidőben való előterjesztése.

- [8] Az indítványozó álláspontja szerint azonban a Kúria – az alsóbb fokú bíróságokkal egyetemben – elmulasztotta a régi Pp. 2. § (1) bekezdése, a 95. § (2) bekezdése, a 270. § (1) bekezdése és a 272. § (3) bekezdése szerinti kötelezettségét a hiánypótlás (tájékoztatási kötelezettség) vonatkozásában teljesíteni, melynek eredményeképpen a támadott kúriai végzés miatt nem valósult meg a hatékony jogvédelem a *fair trial* követelménye, és amely egyben alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést is felvet. A panaszban foglaltak szerint az ügy érdemi elbírálása nem történt meg egy olyan adminisztrációs hiba következtében, amelynek semmilyen kihatása sem volt az előterjesztett felülvizsgálati kérelemben foglalt érdemi kérdésekre, így – az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés sérelmét eredményezve – a bíróság a perbe vitt jogokról érdemben nem döntött és a véglegesség igényével érdemi döntés nem született, a peres eljárásban a vitatott összecszerűség kérdésében a bizonyítás indítványozói állítás szerint objektíve lehetetlenné vált.
- [9] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) és (2) bekezdésében meghatározottak alapján tanácsban eljárva vizsgálat tárgyává tette, hogy az Abtv. 27. § (1) bekezdés szerinti indítvány megfelel-e az alkotmányjogi panasz befogadására vonatkozó, törvényben meghatározott követelményeknek.
- [10] 3.1. Az indítványozó a Kúria végzését 2022. október 11-én vette át, az alkotmányjogi panaszt elektronikusan 2022. november 25-én, papír alapon 2022. november 22-én – az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidőn belül – nyújtotta be. Az indítványozó megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörére vonatkozó alaptörvényi, illetve törvényi rendelkezést, a sérelmezett bírói döntést, az Alaptörvény megsérteni vélt rendelkezését [XXVIII. cikk (1) bekezdés], és az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, továbbá annak indokolását, valamint az alkotmányjogi panasz kifejezett kérelmet tartalmaz a végzés megsemmisítésére. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszban támadott bírói döntés alapjául szolgáló polgári peres eljárásban felperes volt, így érintettsége megállapítható, úgyszintén az is, hogy jogorvoslati lehetőségét kimerítette.
- [11] 3.2. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság további feltételeként határozza meg, hogy az alkotmányjogi panasz felvesse a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést tartalmazzon. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalkalmazza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását.
- [12] Jelen ügyben az indítványozó azt sérelmezte, hogy a perben eljáró bíróságok – még határidőn belül – észlelhetők (volna), hogy tévedésből papír alapon és nem elektronikusan nyújtotta be a felülvizsgálati kérelmét, erről azonban törvényi kötelezettségeiket megsértve az indítványozót nem tájékoztatták, hiánypótlási felhívást részére nem bocsátottak ki, melynek következtében elesett az ügyben másodszor is megismételt bírói eljárásban született jogerős ítélet kúriai felülvizsgálatának lehetőségétől.
- [13] Az Alkotmánybíróság megállapítása szerint tehát az alkotmányjogi panasz lényegében arra irányult, hogy az Alkotmánybíróság a régi Pp. egyes szabályait – mindenek előtt a 95. § (2) bekezdését és a 394/I. § (1) bekezdés a) pontjának rendelkezéseit – egymásra tekintettel értelmezve állapítsa meg az ügyben eljárt bíróságok eljárásának jogszabálysértő voltát és a Kúria támadott végzésének megsemmisítésével nyissa meg az utat a felülvizsgálati eljárás lefolytatására.
- [14] Ahogyan azonban az Alkotmánybíróság arra már számos alkalommal rámutatott, hogy „[a] bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi – vélt, vagy valós – jogsérelem orvoslása eszközének, ellenkező esetben az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb eszközzel már nem orvosolható.” {Lásd például: 3145/2015. (VII. 24.) AB határozat, Indokolás [55]}
- [15] Következésképpen az Alkotmánybíróság azt állapította meg, hogy az alkotmányjogi panaszban foglaltak kizárólag a Kúria döntésének – indítványozói jogértelmezés szerinti – eljárási szabálysértésen alapuló felülvizsgálatára irányultak, ezért sem a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, sem alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést nem vetettek fel.

- [16] 4. A kifejtettek okán az alkotmányjogi panasz befogadására nincs lehetőség, mivel az nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt feltételeknek, ezért az Alkotmánybíróság a kérelmet az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdései, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdésének a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2023. április 18.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Horváth Attila
alkotmánybíró helyett

dr. Juhász Imre s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Miklós
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2674/2022.

